

Helios

Konec samostojnosti ali veliki met Avstrijcev

Matjaž Polanič

Država si očitno še pred obiskom evropske komisije želi v Bruselj poslati signal, da s privatizacijo mislimo resno. Še pred podpisom kupo-prodajne pogodbe je uprava Soda javno razkrila, da je dobila soglasje nadzornikov za prodajo Heliosa, ki bo za samo 140 milijonov evrov končal v rokah avstrijskega Ringa.

Skupina Helios bo, kot kaže, svojo 90-letnico obstoja dočakala kot hčerinska družba avstrijskega holdinga Ring International, ki se bo do ene izmed najpomembnejših slovenskih proizvodnih skupin dokopal za vsega 140 milijonov evrov oziroma 520 evrov po delnici.

Dve leti po začetku prodajnih postopkov je prodaja nekaj manj kot 75-odstotnega deleža domžalske premazniške skupine le še stvar formalnosti. Uprava Slovenske odškodniške družbe (Sod) pod vodstvom **Tomaža Kuntariča** je včeraj namreč že dobila soglasje nadzornega sveta, ki očitno želi Bruslju poslati signal, da s privatizacijo mislimo resno. Kupo-prodajna pogodba sicer še vedno ni podpisana. S prodajo morajo pred tem soglašati tudi nadzorni sveti NLB, Nove KBM in Abanke Vipa, ki so pri prodaji nastopale kot zastavne upnice propadlega cerkvenega holdinga Zvon Ena, danes pa bodo o poslu odločali tudi nadzorniki Zavarovalnice Triglav. Prav tako še vedno ni zaključen niti okoljevarstveni skrbni pregled, ki ga je naročil Ring. Predvidoma naj bi bil dogovor o prodaji sicer sklenjen sredi tega meseca, nato pa bo moral Ring objaviti tudi uradno prevzemno ponudbo.

Kupnino oklestili dividende in nedoseganje načrtov

V nezavezujoči ponudbi naj bi Ring za Helios sicer ponujal okoli 160 milijonov evrov (okoli 60 evrov za delnico), vendar so nato svojo ponudbo v zadnjih mesecih oklestili za nekaj več kot desetino. Neuradno zaradi slabšega poslovanja oziroma nedoseganja načrtov, ki jih je pri skrbnem pregledu

predstavila uprava Heliosa pod vodstvom **Uroša Slavince**. Prav tako naj bi počasneje kot načrtovano potekalo tudi razdolževanje Skupine Helios, dodatno pa naj bi kupnino znižalo tudi letošnje izplačilo dividend v višini 15 evrov bruto za delnico.

Lastnih sredstev za prevzem Heliosa Ring sicer nima. Celoten kapital za prevzem naj bi mu namreč dala družba za upravljanje Franklin Templeton, ki naj bi tudi vstopila v lastništvo Ringa. Ameriški sklad tvegane kapitala Blackstone naj bi na drugi strani Ringu odobril posojilo, ki bi se v primeru neizpolnjevanja dogovorjenih finančnih zavez spremenilo v kapital družbe (gre za tako imenovano mezzazinsko financiranje).

Kdo bo bdel nad Avstrijci

Čeprav naj bi Ring sprejel večino zavez, ki jih je postavila uprava Heliosa, kasneje pa so jih v dobršni meri »posvojili« tudi prodajalci, Avstrijci svojih načrtov s Heliosom za zdaj še niso javno razkrili. Po neuradnih informacijah naj bi se v Ringu zavezali, da bodo še tri leta po prevzemu ohranili trenutno raven zaposlenih, obdržali pa bi tudi Heliosove proizvodne lokacije in razvojne centre. Po prevzemu bo Ring deloma tudi omejen pri finančnem izčrpanju Heliosa, saj neto finančni dolg domžalske skupine ne bo smel za več kot 3,5-krat presežati letnega dobička iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA). Konec junija je neto finančni dolg Skupine Helios znašal okoli 110 milijonov evrov, do konca leta pa naj bi se znižal na 90 do 100 milijonov evrov. Pretežni del posojil Skupine Helios je sicer povezan s financiranjem obratnega kapitala. Samo v zalogah in kratkoročnih poslovnih terjatvah ima Skupina Helios ujetih za skoraj 190 milijonov evrov premoženja, medtem ko od svojih kupcev terja več kot trikrat nižji znesek. Če bi jim torej poslovne terjatve in zaloge uspelo znižati na raven poslovnih obveznosti, bi Skupina Helios lahko odplačala vsa svoja posojila, ostalo pa bi ji še okoli 20 milijonov evrov.

Dodatno bi se lahko Helios razdolžil tudi s prodajo 10,6 hektarja velikega elitnega zemljišča v središču Beograda, kjer je predvidena gradnja stanovanjskih objektov, trgovskega središča in petzvezdičnega hotela. Gre za zemljišče, ki ga je pred štirimi leti od srbske Duge uradno kupil slovenski ambasador v Srbiji **Borut Šuklje**, ki pa je bil

dejansko vseskozi le slamnati lastnik. Za več sto milijonov evrov vrednim nepremičninskim projektom je namreč dejansko vseskozi stal Helios, ki to zemljišče v svojih bilancah vrednoti na dobrih 20 milijonov evrov. Za nakup tega zemljišča sta se v preteklosti zanimala tudi ameriška investicijska banka Merrill Lynch, kjer je bil predsednik nadzornega sveta Ringa **Ralph Martens** v preteklosti zaposlen, in Blackstone, ki se je nato od nakupa umaknil, a hkrati pojavil kot financer Ringa.

Sindikati še tavajo v temi

»Helios ima nedvomno veliko rezerv, vendar ima na drugi strani tudi okoli 2500 zaposlenih. Čeprav naj bi Ring International večino zavez sprejel, zaposleni za zdaj ne vemo niti tega, kdo bo preverjal spoštovanje teh zavez po prevzemu,« je skeptičen predsednik sindikata kemične, nekovinske in gumarske industrije **Tomaž Kumer**, zaposlen v Heliosu. »Že pred časom smo dali pobudo za sestanek z bodočim lastnikom, vendar od sestanka še vedno ni prišlo. Glede na to, da bo imel bodoči lastnik kar nekaj obveznosti do svojih financerjev, pa se bojimo, da bodo po prevzemu stroški dela zelo na udaru,« dodaja Kumer in opozarja, da je bila sredi leta v dejavnosti kemije kolektivna pogodba odpovedana, za zdaj pa še vedno ni znano, kakšne spremembe bo prinesla nova kolektivna pogodba. Že pred meseci pa naj bi se Slavinec z Avstrijci dogovoril, da bo skupaj s članom uprave **Alešem Klavžarjem** ostal v družbi, če Ringu uspe prevzem. Čeprav Slavinec vztrajno zanika, da bi v prodajnih postopkih dajal prednost Ringu, so bili pogoji, ki jih je postavila uprava Heliosa, bistveno bolj kot ameriškem PPG na kožo pisani prav Avstrijcem.

Tretjina kupnine bankam

Prodaja Heliosa bi največ koristi sicer prinesla bankam upnicam propadlega cerkvenega holdinga Zvon Ena, saj bodo te od skupno okoli 140 milijonov evrov kupnine prejele kar okoli 55 milijonov evrov. Samo NLB bo s prodajo Heliosovih delnic prejela okoli 20 milijonov evrov, Abanka slabih 13 milijonov evrov, NKBM pa okoli osem milijonov evrov. Okoli pet milijonov evrov bo za delnice Heliosa dobila tudi Banka Celje, medtem bosta Sod in Modra zavarovalnica skupaj prejela okoli 25 milijonov evrov, prav toliko kupnine

pa si obetajo tudi domače družbe za upravljanje. Okoli deset milijonov evrov kupnine se bo steklo na račune investitorjev, ki se skrivajo za fiduciar-nimi računi tujih bank, medtem ko bo 1600 malih delničarjev prejelo okoli 20 milijonov evrov. Okoli 4,5 milijona evrov bo sodeč po prevzemni ceni do-bil tudi Heldom, prek katerega imajo sedanji in nekdanji vodilni kadri dom-žalske premazniške skupine v lasti 3,1 odstotka Heliosovih delnic. x

Komu lastniki prodajajo Helios

Čprav Helios sodi med največje slovenske proizvodne skupine in je eden največjih zaposlovalcev v državi, še vedno ni znano, kdo stoji v ozadju bodočega prevzemnika. Po neuradnih informacijah naj bi v ozadju britanske družbe Oxhauth Limited (večinska lastnica Ringa) stal predsednik nadzornega sveta Ringa Ralph Martens, ki pa na vprašanja glede njegovih povezav s to družbo ne želi odgovarjati. Vse sledi za lastništvom Oyhautha se sicer končajo v treh praznih in med-sebojno lastniško prepletenih podjet-jih iz Londona, ki skupaj premorejo zgolj nekaj evrov kapitala.

Tomaž Kuntarič, predsednik uprave Soda Fotografija: B